

مشاوره آشنا

زهرا وافر

و فحش‌های پدرم از خواب می‌پریدم تا به اجراء نماز صبح بخوانم... چه بد و بیراهها که هر روز می‌شنیدم! نه حاج آقا، من نماز نمی‌خوانم!» اما حاج آقا دست‌بردار نبود. برای حامد توضیح داد که تمام رفتارهای پدرش اشتباه بوده و رفتارهایی که پدرش را به شدت محکوم کرد، اما می‌گفت: «من دیگر بچه نیستم که بخواهم از ترس دیگران نماز بخوانم!»

خانواده‌اش دست به دامن روحانی محل شدند و از او خواستند با حامد صحبت کند شاید بتوانند او را به راه راست هدایت کنند! حاج آقا هم رفت سراغ حامد و هرچه آیه و روایت در مورد اهمیت نماز به ذهنیش می‌رسید به حامد گفت، اما گوش حامد بدھکار نبود. می‌گفت: «آن قدر از بچگی سر نماز خواندن از پدرم کتک خورده‌ام که از اسم نماز هم تنم می‌لرزد! چه سحرها که با صدای داد و فریاد

که او دیگر نماز نمی‌خواند. سعی کرده بودند او را به نماز خواندن وادار کنند اما فایده نداشت. می‌گفت: «من دیگر بچه نیستم که بخواهم از ترس دیگران نماز بخوانم!»

به ذهنیش می‌رسید به حامد گفت، اما گوش حامد بدھکار نبود. می‌گفت: «آن قدر از بچگی سر نماز خواندن از پدرم کتک خورده‌ام که از اسم نماز هم تنم می‌لرزد! چه سحرها که با صدای داد و فریاد

توانست او را با «نماز» آشتباه دهد....

جایز

وقت با دوستان و هم بازی‌هایم راحت نبودم، همسن و سال‌هایم را می‌دیدم که موهاشان را بلند می‌کنند، می‌باخند، می‌بنند و با گل سرهای زیبا ترین می‌کنند، اما من همیشه با آن مقنه خاکستری بد رنگ بین بچه‌ها احساس خوبی را تجربه نمی‌کردم، بچه‌ها مرا مسخره می‌کردند و به من می‌گفتند «آفل!» همان زمان بود که با خود تمصیم گرفتم وقتی که بزرگ شدم و از زور و اجراء مادرم خلاص شدم، حجاب را کنار بگذارم و زیبایی‌هایم را به همه نشان دهم...»

حرف‌های راحله برایم ناراحت کننده بود. یک جورهایی می‌توانستم او را در کنم، اما می‌دانستم اگر راحله از فلسفه حجاب و فواید آن برای خودش باخبر بود، با وجود این شرایط باز هم حجاب را ترک نمی‌کرد. کتاب «فلسفه حجاب» شهید مطهری که چند سال پیش پدرم برایم خریده بود را به راحله دادم و گفتم: «این کتاب را حتماً مطالعه کن، چیزهای جالبی راجع به علت حجاب متوجه خواهی شد!»

چند هفته بعد راحله با من تماس گرفت و گفت: «می‌خواهم یک روز ببینم!» پرسیدم: «چرا؟» گفت: «می‌خواستم راجع به حجاب بیشتر با هم صحبت کنیم...»

راحله از آن دخترهای بی‌حجاب فامیل بود. روسربی‌های نازک سر می‌کرد و موهاش را تاجایی می‌توانست بیرون می‌گذاشت. آرایش می‌کرد و دلش می‌خواست حسابی جلب توجه کند. دوست داشت همه تگاهش کنند و در نظر همه دختر زیبایی باشد.

پدر و مادرش مذهبی بودند، مخصوصاً مادرش از آن حاج خانم‌هایی بود که یک چشمی رو می‌گیرند و هیچ نامحرمی تا به حال صورت آن‌ها را ندیده. همه مدام با راحله دعوا می‌کردند، پدر، مادر، برادرها، فامیل... و اما گوشش بدهکار نبود!

یک روز که راحله به خانه ما آمده بود، سر صحبت را با او باز کردم

و پرسیدم: «واقعاً چرا تا این حد حجاب را کنار گذاشته‌ای؟ مگر تو

مسلمان نیستی؟ مگر به خدا و مذهب اعتقاد نداری؟»

گفت: «چرا مسلمان هستم و به همه چیز اعتقاد دارم، نماز می‌خوانم

و روزه هم می‌گیرم، اما از حجاب متنفرم، حجاب به من احساس

حقارت می‌دهد!»

گفتم: «چرا؟ حجاب که نشانه اصالت و ممتاز زن است!»

گفت: «نه تو نمی‌فهمی... یچه که بودم از همان ۵-۶ سالگی،

مادرم مجبورم می‌کرد با حجاب باشم، باید همه جا به زور یک

مقنه خاکستری چانه‌دار و یک چادر مشکی سر می‌کردم، هیچ

خُلَّاَيِّ هُمْ مُلِّيَّانِ لَهُتْ

کلی داریم:

اول این که اگر هنوز از رفتارهای افراطی والدین تان رنج می‌برید، با آن‌ها صحبت کنید و از آن‌ها بخواهید رفتارشان را تغییر دهند، یا همراه با والدین تان به یک مشاور مذهبی مراجعه کنید و از او کمک بخواهید.

دوم این که همه افکار و احساسات و خاطرات منفی نسبت به مسائل دینی را کنار بگذارید و با یک ذهن بکر و خالی، خودتان به سراغ منابع اصیل و سرجشمه‌های زلال دین بروید و خودتان تقید و افکار مذهبی خود را ایسازید و بدانید در هر حال خود شما مستول اعمال خود هستید و این توجیه که پدر و مادر خوبی نداشته و یا احساس مثبتی به دین نداشته‌اید هیچ کدام عدم تلاش شما برای درک حقایق دین را توجه نمی‌کند!

و در آخر این که سعی کنید با کسانی رفاقت و تعامل کنید که درک صحیحی از معارف دینی دارند و می‌توانند عقاید غلط شما را تصحیح کنند و به شما برای تغییر مثبت کمک کنند. علاوه بر این، چنین افرادی می‌توانند برای شما نقش یک الگوی مناسب را داشته باشند و ذهنیت‌های منفی شما را درباره افراد مذهبی تغییر دهند.

ذهن ما آدمها از دو بخش تشکیل شده: هشیار و ناهشیار، یا خودآگاه و ناخودآگاه.

بخش «هشیار» ذهن، همان چیزهایی است که الان در ذهن شماست، همه خاطرات و اطلاعاتی که همین حالاً می‌توانید در ذهن‌تان بازیابی کنید. اما «ناهشیار» که بخش بزرگ‌تر ذهن ماست، تشکیل شده است از خاطرات سرکوب شده‌ای که به راحتی آن‌ها را به یاد نمی‌آوریم و عقدها و نیازها و خواسته‌هایی که بر روی آن‌ها سرپوش نهاده‌ایم. این که بعضی وقت‌ها به شکل ناخودآگاه، بدون آن که خودمان بدانیم چرا، از بعضی چیزها خوش‌مان می‌ایم و از بعضی چیزها بدمان، نسبت به یک مستله دچار احساس منفی یا مثبت می‌شویم و یا از بعضی چیزها می‌ترسمیم و به بعضی چیزها گرایش داریم، همه از همین بخش ناهشیار ذهن مانشات می‌گیرد.

متأسفانه برخی والدین در زمینه مسائل دینی به گونه‌ای با فرزندان خود رفتار می‌کنند که فرزندان‌شان به شکل ناخودآگاه دچار احساس منفی نسبت به دین و مسائل مذهبی می‌شوند و به قول معروف «زدہ می‌شوند». اصلاح چنین افرادی نیاز به تلاش جدی خودشان و یاری دیگران دارد. اگر شما هم از همین دسته هستید، برای شما چند توصیه